

Na sejmju.

Bil je sejem v starem mestu,
Kupec mnog hitel je tjá,
Da si to in ono kupi,
Ki bi trebalo domá.

Pride tudi oče s sinčkom,
Ki še videl mesta ni;
Pa mu kaže to in ono —
Sukno, podplát, kar dobi.

Vse to sinček gleda, gleda,
Slednjič otcu milo dé:
„Oče, glejte, glejte kruha —
Dajte kos, sem lačen vže!“

A. P.

Opazujmo naravo!

I. Vetrovi.

b) Na prostem.

Še lažje kakor z dosedanji poskusi se prepričamo z lučjo, v katero stran veje sapica. Kadar je plamen popolnoma miren in se naravnost kvišku vzdiguje, je gotovo znamenje, da je zrak miren, da ni niti najmanjše sapice. Če se pa plamen nagiblje na jedno stran, kaže to, da prihaja sapa od druge strani, in čim močnejše piše, tem bolj se plamen pripogiblje na pošev ali pa še celo ugasne.

Jako mikaven poskus se dá po zimi izvršiti pri vratih med dobro zakurjeno in mrzlo sobo, ali pa tudi pri vratih, skoz katera prihaja mrz od zunaj. Vrata nekoliko odpreš in, če držiš prižgano svečo pri tleh, se obrača plamen ne znotraj v gorko sobo; če držiš luč pri vrhu, nagiblje se plamen na drugo stran proti mrazu; nekako v sredi pa najdemo prostor, kjer je plamen miren, kjer toraj ni nič pihljanja.

To nam kaže še umevnejše, da povsod, kjer pride v dotiko dvojne vrste zrak — gorak in mrzel, nastane veter, in sicer piše spodaj od mrzle strani proti gorki, zgoraj pa obratno od gorke v mrzlo stran. Zrak se hoče zjednačiti, da bi bil povsod jednako gorak. Slično se godi tudi zunaj na prostem. Naj se na kakoršenkoli način v katerem kraju razgreje zrak, v sosednem kraju pa ostane mrzel, ali pa naj se kje shladi, v bližini pa ostane gorak, vselej nastane veter; spodaj piše v gorko smer, zgoraj obratno v mrzlo smer. Ker nam pa navadno ni kaj mar za to, kakšni so vetrovi v daljnih višavah, govorimo kar splošno: veter veje od mrzle proti gorki strani, ali pa od gorke proti še gorkejši.

Lahko si pa reč razlagamo še bolj učeno tudi tako-le:

Rekli smo, da zrak, ki se segreje, gre zato kvišku, ker ni več tako gost, toraj lažji; na njegovo mesto pa prihaja gostejši zrak. Toraj ima zrak tako lastnost, da ne more mirovati, dokler ni povsod jednako gost (seveda v isti višini.)

